

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a dr. Bene Zoltán ügyvéd által képviselt **felperesnek** a Dr. Lászlófi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Lászlófi Gabriella ügyvéd) által képviselt **alperes** ellen kártérítés megfizetése és járulékai iránt indított perében a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2008. október 16. napján kelt 6.P.21.032/2006/43. számú ítéletével szemben a felperes részéről 44. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán a 2009. április 8. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen az államnak - az illetékügyben eljáró hatóság felhívására - 150.100 (Egyszázötvenezer-egyszáz) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A felperes napilapok és egyéb nyomdai kiadványok terjesztésével foglalkozott. A perbeli időszakban egyrészt az alperes megbízásából, másrészt az "A" Kft. részére végzett terjesztési tevékenységet.

A peres felek között 2001. év óta gazdasági kapcsolat állt fenn. Ennek keretében a felek 2006. június 5-én szerződést kötöttek, amely az alperes egy meghatározott régióban az általa kiadott napilapok és ingyenes kiadványok terjesztésével bízta meg a felperest. A felperes feladata volt, hogy az egyes napilapokat az előfizetőkhez eljuttassa, az előfizetési díjakat tőlük beszedje, majd azzal határidőben elszámoljon. A szerződésben meghatározott terjesztési díjon felül a felperes az előfizetői példányszám növelésekor ügynöki díjra is jogosult volt.

A felperes kötelezettséget vállalt arra, hogy a fenti tevékenység végzése során az alperestől birtokába került információkat, dokumentumokat bizalmasan kezeli, és azokat sem a szerződés fennállása alatt, sem azt követően harmadik személy számára hozzáférhetővé nem teszi (szerződés VII.1. pontja), továbbá semmi olyan tevékenységet nem folytat, amely ellentétben állna a szerződésből eredő feladataival és kötelezettségeivel, illetőleg amely hátrányosan befolyásolná feladatai és kötelezettségei teljesítését (szerződés VII.6. pontja).

A szerződést a felek határozatlan időre kötötték azzal, hogy megállapodásukat rendes felmondással 6 havi felmondási idővel bármelyik fél felmondhatta. A megbízót rendkívüli

felmondás is megillette abban az esetben, ha a felperes a szerződésben vállalt kötelezettségeinek sorozatosan (fél éven belül legalább háromszor) nem tesz eleget, illetőleg ha a megbízott a VII.1. pontban vállalt titoktartási kötelezettségét megsértené.

Az alperes 2006. június 30-án 2006. december 31. napjára a szerződést rendes felmondással felmondta. A felperes beltárgya és üzletvezetője 2006. augusztus 31-én tájékoztatta az alperest, hogy a "B" Zrt-nél munkaviszonyt létesít. Bejelentésének indoka az volt, hogy a "B" Zrt-nél betöltendő munkaviszony lényegében azonos tevékenységgel jár azzal, mint amit a felperes az alperes számára végez. Az alperes kezdetben ez ellen kifogást nem emelt, később azonban jelezte, hogy a felperesi beltárgy munkavállalása a "B" Zrt-ben a peres felek gazdasági kapcsolatával összeegyeztethetetlen. Erre figyelemmel az alperes korábbi rendes felmondását visszavonta, és a 2006. június 5-én kelt szerződést 2006. október 8-án a megállapodás VII.1. pontjába ütköző titoktartási kötelezettség megsértése miatt rendkívüli felmondással felmondta.

A felmondással egyidejűleg az alperes a szerződésszerű teljesítéshez szükséges kiadványokat a felperesnek nem biztosította, így a felperes a szerződés szerinti feladatait ellátni nem tudta, ennek következtében a szerződés teljesítése esetén az őt megillető nyereséget sem realizálhatta. A kiesett jövedelem összege 2006. október 8. napjától a szerződésnek rendes felmondás szerinti megszűnésének időpontjáig, azaz 2006. december 31. napjáig 698.984 Ft.

A felperes végleges kereseti kérelmében a Ptk. 474. § /1/ és /2/ bekezdése, a Ptk. 481. § a./ pontja, valamint a Ptk. 483. § /1/ és /4/ bekezdése, továbbá 318. § /1/ bekezdése, és 339. § /1/ bekezdése alapján 3.200.934 Ft kártérítést, továbbá ezen összeg után 2006. november 20. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Azzal érvelt, hogy a felmondási okként megjelölt titoksértést nem valósította meg, ezért az alperes rendkívüli felmondása jogszerűtlen volt. A jogszerűtlen felmondás következtében pedig 2006. október 8. és 2006. december 31. közötti időszakban a fenti jövedelemtől elesett. A felmerült kár összegszerűségének bizonyítására csatolta "C" igazságügyi szakértőnek a felkérésére készített magánszakértői véleményét.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperest terhelő titoktartási kötelezettség a felperesi beltárgy személyére is vonatkozott, ezért a beltárgynak a "B" Zrt-ben vállalt munkaviszonya a titoksértést megvalósította. A kereset összegszerűségét is vitatta, "C" magánszakértő szakértői véleményét pedig nem fogadta el. Azzal érvelt, hogy a javára, illetőleg a "A" részére végzett tevékenységből származó felperesi árbevétel összege jól elkülöníthető, de az egyes üzletágakra eső, és az árbevétel csökkentő közvetett és közvetlen költség nem. A magánszakértő egyébként is csak a közvetlen költség egy részét számolta el és vont le az árbevételből, illetőleg a várt árbevételből, a közvetett költségeket nem, így az elmaradt jövedelem összegét helytelenül állapította meg.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során igazságügyi könyvszakértői véleményt szerzett be, majd a magánszakértőt és az igazságügyi szakértőt meghallgatta, és a 2008. október 16. napján kelt 6.P.21.032/2006/43. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy

fizessen meg a felperesnek 698.984 Ft-ot, és ezen összeg után 2006. november 20. napjától a kifizetés napjáig járó minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat + 7 % mértékű kamatát. Ezt meghaladóan a bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 240.000 Ft perköltséget.

Határozatában kifejtette, hogy 2006. június 5-én a felek egy megbízással vegyes vállalkozási szerződést kötöttek, amely egyes elemeiben a 2000. évi CXVII. törvényben szabályozott önálló kereskedelmi, ügynöki szerződésnek minősül. A szerződésben azonban a megbízási szerződés (Ptk. 474. §) elemei vannak túlsúlyban, ezért a jogvitát a megbízási szerződés szabályai szerint bírálta el. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a felperes a szerződés VII.1. pontjában szabályozott titoktartási kötelezettséget azzal, hogy beltagja a **"B"** Zrt-nél munkaviszonyt létesített nem szegte meg, ezért az alperes rendkívüli felmondása jogszerűtlen volt. A jogszerűtlen felmondás következménye pedig az, hogy a kereset jogalapja a Ptk. 318. § /1/ bekezdése és 339. § /1/ bekezdése - figyelemmel a Ptk. 483. § /3/ bekezdésére is - alapos.

A rendkívüli felmondás időpontjától 2006. december 31-ig terjedő időszakra **"C"** magánszakértő az alperesi üzletágra eső elmaradt jövedelem mértékét 3.717.592 Ft-ban, ezzel szemben **"D"** igazságügyi szakértő 698.984 Ft-ban határozta meg. A vélemények közötti eltérésre figyelemmel az elsőfokú bíróság a szakértőket szóban meghallgatta, majd ítélezése alapjául **"D"** szakértő szakvéleményét fogadta el. Döntését azzal indokolta, hogy árbevétel csökkentő költségként a magánszakvélemény kizárólag a közvetlen költségeket vette csak figyelembe, addig az igazságügyi szakértő a közvetett és közvetlen költségeket is. Az igazságügyi szakértő szakvéleménye is ugyan becslést tartalmaz, de ennél pontosabb elmaradt jövedelemszámításra a felperes által szolgáltatott hiányos adatokra figyelemmel lehetőség nem volt. Azt meg lehetett határozni, hogy a felperesnek milyen összegű árbevétele keletkezett egyrészt az alperesi üzletággal, másrészt a **"A"** üzletággal kapcsolatban, de azt nem, hogy külön-külön az egyes üzletágakat milyen összegű kiadások (közvetlen és közvetett költség) terhelte. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint mind a magánszakértői vélemény, mind az igazságügyi szakértői véleményben alkalmazott vetítési alap helytállónak fogadható el, ugyanakkor az igazságügyi szakértői megállapítása szerint - továbbá adatok hiányában - nem tisztázható az, hogy miként került megosztásra a két üzletág között a bérköltség és az alvállalkozói díj.

Az elsőfokú bíróság a felperesnek újabb szakértő kirendelése iránti indítványát elutasította arra figyelemmel, hogy a felperes egyéb bizonyítással nem élt. Ebből pedig az következett, hogy az újabb szakértő számára is legfeljebb azok az alapadatok lennének felhasználhatók és értékelhetők, amelyeket a perben kirendelt igazságügyi szakértő megismert, vagyis az újabb szakértői vélemény is legfeljebb becslést tartalmazna.

Ez ellen az ítélet ellen a felperes fellebbezett, amelyben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a jogalap körében „korrekt”, az összecszerűség tekintetében azonban megalapozatlan. Sérrelmezte, hogy indítványa ellenére

az elsőfokú bíróság újabb szakértőt nem rendelt ki. Hangsúlyozta, hogy a perben jelenleg is két ellentétes szakértői vélemény áll egymással szemben. Álláspontja szerint az igazságügyi szakértő módszere az önköltség számítására helytelen, ez okból pedig a szakvélemény alapján megalapozatlan. Az elmaradt jövedelem nagyságát becsléssel nem lehet meghatározni, így a vélemény megalapozatlan. A két szakvélemény között nemcsak összecszerúságában, de módszerében is jelentős a különbség ez okból pedig az elsőfokú bíróságnak a nyilvánvaló ellentmondásokat tisztázni kellett volna. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének sem tett teljes körűen eleget, mert nem adta annak pontos okát, hogy miért az igazságügyi szakértő szakvéleményét fogadta el ítélezése alapjául.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Előrebocsátja az ítélőtábla, hogy az elsőfokú ítéletet a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között a Pp. 253. § /3/ bekezdése szerint bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a bizonyítékok okszerű, a Pp. 206. §-ának megfelelő alkalmazásával állapította meg, és jogszerű az abból levont jogi következtetése is, eljárási szabályt pedig nem szegett, így az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének indoka nem volt.

Az alperes az elsőfokú ítéletet tudomásul vette, az ellen nem fellebbezett, így a másodfokú eljárásban a kártérítés jogalapjában hozott döntés felülvizsgálatára lehetőség nem volt, csak azt kellett tisztázni, hogy a kártérítés összecszerúságának meghatározása során az elsőfokú bíróság megalapozott döntést hozott-e, illetőleg alappal utasította-e el a felperes újabb szakértő kirendelése iránti indítványát.

A felperes kártérítésként a 2006. június 5-én kelt szerződés alapján öt megillető, de a jogszerűtlen felmondás miatt elmaradt jövedelmének a megítélését kérte.

Az elmaradt jövedelem megállapítása pedig szakkérdés (Pp. 177. § /1/ bekezdése), ezért helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a perben igazságügyi könyvszakértőt rendelt ki. A felek megbízása alapján készült vélemény csak magánszakértői véleménynek tekinthető. Az állandó bírói gyakorlat szerint a magánszakértői vélemény csak a fél (szakmai) álláspontjaként vehető figyelembe (Legfelsőbb Bíróság Pfv.II.20.842/1995. számú eseti döntés), de következetes a gyakorlat abban is, hogy a magánszakértő által adott vélemény és a bíróság által beszerzett szakértői vélemény közötti ellentéteket is a Pp. 182. § /3/ bekezdése alkalmazásával kell feloldani (Legfelsőbb Bíróság P. törv. 20.227/1971.).

A bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékokat - így a szakértői véleményt is - a bíróság meggyőződése szerint bírálja el (Pp. 206. § /1/ bekezdése), döntését azonban indokolni köteles (Pp. 221. §).

Az elsőfokú bíróság a fentiek szerint helyesen járt el, amikor a magánszakértői vélemény és az igazságügyi szakértői vélemény közötti eltérésekre figyelemmel a szakértőket az ellentmondások feloldása érdekében meghallgatta, és csak ezt követően foglalt állást abban a kérdésben, hogy további bizonyításra szükség van-e, és melyik vélemény fogadható el az ítékezés alapjául. E döntését határozatában kellően megindokolta, álláspontjával az alábbiak szerint a Győri Ítéltábla is egyetértett.

A perben az nem volt vitás, hogy a felperesnek külön-külön milyen összegű árbevétele keletkezett egyrészt az alperes javára, másrészt a "A" megbízásából végzett tevékenységből. Az árbevétel azonban nem azonos az elmaradt jövedelemmel, hiszen a bevételt különböző kiadások, közvetlen (munkabér, alvállalkozói díj, stb.) és közvetett (könyvelő díja, stb.) költségek terhelik. Ezért a kiadások összegét is pontosan meg kell határozni, majd az árbevételből levonni, mert csak így kapható meg az elmaradt jövedelem pontos mértéke.

A konkrét ügyben a kiadások összegének a meghatározása helyesebben azoknak az egyes üzletágakra eső megoszlása okozott nehézséget, végső soron a felperesi adatszolgáltatás hiányossága miatt. A szakértői vélemény elkészítéséhez szükséges adatokat pedig a félnek kell biztosítani (Pp. 181. § /1/ bekezdése), felhívás ellenére a hiányzó adatokat a felperes nem pótolta.

A magánszakértő az elmaradt jövedelem meghatározása során csak a közvetlen költségeket vette figyelembe, és ez utóbbiaknak az egyes üzletágakra eső megosztását nem tényszerű könyvelési adatok, hanem a felperesi üzletvezető előadása alapján határozta meg, ugyanakkor a közvetett költségeket nem is vette figyelembe. Az igazságügyi szakértő ezzel szemben a költségek (közvetlen, közvetett) teljes körét vizsgálta a rendelkezésre álló adatok által biztosított körben. Az igazságügyi szakértő maga sem állította, hogy az általa választott módszernél pontosabb megoldás nem lenne. Módszerének alkalmazására a részére szolgáltatott adatok hiányossága „kényszerítette”, és zárta el őt egyúttal attól, hogy tételes költségalapú bontást végezzen. Az igazságügyi szakértő írásban adott szakvéleményét szóban kiegészítette, pontosította, kellően megindokolta, ezen felül rámutatott a magánszakértői vélemény egyes hiányosságaira, a felperesi előadás ellentmondásosságaira. Az igazságügyi szakértő véleménye elkészítésekor a ténylegesen ellenőrizhető, konkrét adatokra támaszkodott, így az általa alkalmazott becslés az elmaradt jövedelem mértékére - nem kifogásolható.

Az elmaradt vagyoni előny megállapítása csak konkrét, igazolt adatok alapján kerülhet sor, ehhez a károsultnak azt kell bizonyítania, hogy az előnyhöz a károkozó magatartás hiányában a bizonyossággal határos valószínűséggel hozzájutott volna (Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.658/2005/3. számú eseti döntése). A jelen perben a szakértő további adatok hiányában az elmaradt jövedelem mértékét valóban becsléssel állapította meg, a szakértői véleményt azonban a bírói felhívás ellenére az alperes nem tudta aggályossá tenni.

A felperes újabb szakértő kirendelését kérte ugyan, de további adatok rendelkezésre bocsátását nem vállalta, ezeket a fellebbezési eljárás során sem pótolta. Megjegyzi az ítéltábla, hogy ezek megléte esetén is a Pp. 182. § /3/ bekezdésében szabályozott

fokozatosság elvére figyelemmel nem újabb szakértő kirendelésére, hanem elsődlegesen a perben adott szakértői vélemény kiegészítésének lett volna helye.

Ezért az elsőfokú bíróság helyesen utasította el a felperes indítványát újabb szakértő kirendelésére. Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének indoka nem volt, a felperes végleges kereseti kérelmét teljesíteni nem lehetett, így a Győri Ítélőtábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp. 239. §-a folytán megfelelően alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése szerint köteles megfizetni az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket. Az alperes perköltségéről lemondott, ezért ebben a körben az ítélőtábla a döntéshozatalt mellőzte.

Győr, 2009. április 8.

Dr. Szalai György sk.
tanács elnöke

a **Dr. Hammer Sándor sk.**
előadó bíró

Dr. Farkas Attila sk.
bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: